

Locuinta Redactorului
si
Cancelaria Redactiunil
e in
Strata Morarilor Nr. 13.

Scrierile nefrancate nu se voru
prim decat numai de la coresponden-
tinti regulari ai „Federatiunei.“
Articlii tramsi si nepublicati se
vor arde.

Invitat de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

pre semestrulu II (iuliu—dec.) 1870.

Incepandu-se cu lun'a venitoria semestrului alu II (iuliu—decembrie) rogamu pre p. t. doritorii de a avea acestu diurnal, se binevoiesca a grabici prenumeratiunea m a i i n n a i n t e de acestu terminu, pentru ca se scimt orienta in privint'a numerului exemplarilor ce vomu avea tipari.

DD. abonati, alu caroru abonamentu espira cu finea semestrului ian.—iuniu, voru bine-vot a-si reinnol, fara intardare, abonamentele, er' pre acei Domni, cari sunt inca in restantia cu pretiul de prenumeratiune, i rogamu se se grabesc a-si rafui socotelele ca se nu ni se immultiesca greutatile.

Pretiul de prenumeratiune se poate vedea in fruntea soiei; remane si pre viitoriu acsnu-a-si.

Ne rogamu a se scrie legibl u si pre c-i-
u: numele, locuinta, post'a ultima si post'a principale.

Totu-una-data potem incunoscinta pre DD. pre-
numeranti, ca s-au facut dispusetiuni, pentru ca diurnalul se se espedeze catu mai regulat si credem ca post'a inca si va impleni detorinti a mai bine.

Administratiunea.

**Politica c. Iuliu Andrassy si a falsi-
loru liberali germani.**

Acestu-a este titlulu unui articlu, publicatu in „Reform'a“ dlui Schuselka, de la 9. iun., din care estragemu urmatoriele:

Asiè dara intre ministrulu presiedinte ungu-
rescu si ortodocsi constitutiunali cisleitani esiste
una coalitiune pentru sustinerea situatiunei pre-
sente, si Austr'a are d'a multumit acestei coaliti-
uni asiè numita: nou'a actiune, a carei-a resul-
tatu va fi ca, dupa una perdere noua de cateva
lune pretiose, cestiunea constitutiunei va fi mai
intortocata si mai periculosa decat acum'a.

Contele Andrassy vine la agitatiunile electo-
nali, in modulu celu mai doritu, intru ajutoriulu
decembristiloru, lasandu se resune in „Reform'a“
din Pest'a strigetulu alarmatoriu: ca opusetiunea
natiunale si adeveratu constitutiunale din Croa-
ta, confiniulu militariu, a Serbiloru si Romaniloru
austriaci, in coalitiune cu opusetiunea boema,
slovena si tirolena, are de scopu a servir reactiunel
militarie si absolutistice. Acesta alarma e forte buna
pentru ortodocsi constitutiunali-falsi; ei potu acum'a
sparia pre alegatori cu naluca reactiunei, a abso-
lutismului, pre cum au facutu si in an. 1867,
candu era se se compuna unu Reichsrath estra-
ordinariu. Si intru adeveru, ei facu acesta cu
ma predilectiune mare, fantasandu despre una
conjuriune infricosata a feudaliloru, ultramontaniloru,
militariloru, absolutistiloru si a natiunaliloru.
Ei dico, ca acesta conjuriune s-ar fi incep-
tut degia cu memorandulu ministeriului de bur-
gesia; dupa acea s-ar fi adusu in reactiune prin
repasirea Tiroleloru, Poloniloru, Carintianiloru,
Buriiloru, Goricianiloru si a Triestiniloru din
senatulu imperiulu, si ar fi avutu se-si ajunga
scopulu sub mantua unei politice de impacare,
deca returnarea guvernului constitutiunalu, re-
mararea absolutismului.

Ortodocsi constitutiunei denuncieza pre con-
tele Beust ca urdotoriulu si conducatoriulu acestei
conjuriuni teribile. Ei dico, ca acestu-a a fostu
penetrat degia pana in centrulu pusetiunei sale,
candu apoi, in or'a a unu spre diece, i s'a opusu c.
Andrassy, alungandu-lu de pre campulu luptei;
prin urmare c. Iuliu Andrassy este salvatorele
Austriei si alu libertatii.

Acusa, carea organulu lui Andrassy, „Re-

FEDERATIUNEA

Diurnal politici, literari, comercial si economic.

Va esit Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prezinti de Prenumeratiune:	
Pre trei lune	3 fl. v. a.
Pre siese lune	6 " "
Pre anulu intregu	12 " "
Pentru Romania:	
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.	
" 6 lune 15 " = 15 "	
" 3 — 8 " = 8 "	
Pentru Insertioni:	
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbrale pentru fisele-care publicatiune separata. In locul deschis	20 or. de linia.
Un exemplar costa 10 cr.	

forma" din Pest'a, o arunca contr'a opusetiunei
natiunali din tierele unguresci, e una denunciare
de totu falsa. Afirmatiunea, ca Croati, Granicierii,
Serbii, Romanii si Slovacii aru voil se se ra-
dice contr'a constitutiunismului si in favorulu
absolutismului, e una bixina. D'in contr'a, aceste
popore lupta chiaru pentru perfectulu constitutiunismu,
opunendu-se unei constitutiuni, conformu
carei-a majoritatea poporatiunei se fia supusa mi-
noritatii, ce'a ce intru adeveru contradicte conceptualui
si esintei adeveratului constitutiunismu; ele nu
lupta in favorulu absolutismului, de ora-ce voies-
cu a-si elupta si asigura drepturile si libertatile
loru; ele lupta pentru unu dreptu, pentru una
libertate, cari sunt mai vechi si mai sante de
catu totu constitutiunismulu modernu, a nume
ele lupta pentru dreptulu individualitatii libere,
pentru libertatea desvoltarii natiunali.

Contrarii se provoca, in modu falsu, la anulu
1848, candu, ce e dreptu, asemenea lupta a aces-
toru popore fu esplotata pentru scopurile reactiun-
iei, ale absolutismului. Inse cine a fostu ore cau-
sa? De siguru nu poporele, cari prinsesera ar-
mele contr'a magiarismului separatisticu si ardi-
toriu de post'a d'a domni, si in favorulu egalei
indreptartirii a toturor poporeloru din unu impe-
riu unitariu, ci Magiarii, cari au provocatu lupta
chiaru prin post'a loru de domnire, prin tendintele
loru de magiarisare. Numai magiari singuri sunt cau-
sa, ca nu numai tierele unguresci si tote cele-lalte
si perdura atunci libertatea, si pentru acesta perdere
a libertatii, precum si pentru sangele versatul alu
poporeloru, blastemulu istoriei cade a supra loru,
si acestu blastemu i-va ajunge de siguru, daca
magiarii nu voru renunci la continuarea politicei
loru de apesare nedrepta si brutale.

Daca s-ar reinnol, in tempulu nostru, acea
lupta infriosata de rasa, la tota intemplarea va
fi posibilu, ca una partita se se incerce a o folosi
pentru scopuri reactiunarie. Inse acesta incercare
n-ar pota succede a dou'a ora, ca-ci, mai antautu,
absolutismulu este pre venitoriu imposibilu in
Austr'a, era de alta parte, poporele cari lupta
pentru libertatea loru individuale, de siguru nu se
voru lasa se fia inca una-data folosite de instru-
mentulu reactiunei, ca-ci ele s-au inteleptit prin
una esperintia amara. Aceste popore nu sunt neci
de catu puse intre alternativ'a de a suporta seu
absolutismulu parlamentariu pestanu seu pre celu
nudu din Vien'a. Ele voiescu se fia libere de am-
bele poteri, si voru si elupta acesta libertate. —
In acea-si pusetiune se afia si poporele opu-
setiunali de d'incoc. Totalitatea opusetiunei
natiunale si de dreptu publicu din intrega monar-
cia absburgica este ince mai liberale; ea voiesce
a da valoare adeveratului dreptu poporalu in modu
mai sinceru si mai energicu decat partita germana-magiara,
ce domnece asta-di. Accentuam cuventulu „partita“, ca-ce cu sistemulu de asta-di
nu sunt multumiti nece toti magiarii nece toti
germanii; chiaru cei intr'adeveru liberali si drepti
d'intre ambe popore nu sunt multumiti.

Partea magiara a partitei domnitorie se teme
de una repetire a evenimentelor sanguinoase ale an.
1848, etc., si se nesuiesce din tote poterile de a
infecta cu acesta frica si pre partea germana, afir-
mandu cu siguritate, ca repetirea acelei lupte va
duce la reinaugurarea absolutismului. Inse, fara d'a
respecta acesta frica, domnitorii magiari de acum'a
imitaza in tote procederea antecessorilor loru din
an. 1848, a nume procederea, carea provocase
lupta de rasa, inlesnindu astu-feliu absolutismu-
lui victoria.

Dupa-ce autorulu articulului tratéza despre
provincialisarea confiniulu militariu si, in specie,
despre raportele din Croa'ta, continua estu-
modu:

Este nebunia a crede si a face pre altii se
creda, ca in imperiulu lui S. Stefanu nu ar esiste
opusetiune natiunale, daca n-ar esiste in Boem'a.
Boemii au siediutu in an. 1848 in senatulu im-
perialu din Vien'a, era Croati, Serbii, Romanii si
Slovaci au radicatu armele contr'a magiarismu-
lui. Magiarii sciu pre-bine, ca natiunalitatile loru

au cause comune de opusetiune cu Boemii, etc.
si se temu, ca intrega opusetiunea natiunale si
legale se va intruni in una actiune comună; magiarii ince deducu din acésta cu una logica in
adeveru despota, ca opusetiunei natiunali, atat
d'incoc catu si d'incolo de Leit'a, nu este iertat
a i-se face neci una concessiune. Numai pre Poloni
aru voil se-i veda ademeniti prin unele do-
nuri gratiose. Si ei cugeta si spera a sustine in
modulu acestu-a pacea!

Inse ce, magiarii paru ca nu voiescu pacea,
ci lupta pentru ca se intaresca cu focu si sabia
edificiulu dualisticu alu imperiului. Organulu lui
Andrássy anuncia publice poporeloru opusetiunali
resbelu, discundu: „Diferitele interese se potu com-
planá, era principiile opuse nu se
potu nega una data realizá in
modu pacificu. In momentulu candu federalismulu asta intrare in Austr'a, e amenintata
si esistintia Ungariei.“ Ei bine, in fapta esistu
principie opuse intre natiunalitatile din imperiulu
lui Stefanu si intre cea magiara, intre natiunalitatile
din Cisleitani'a si centralismulu germanu;
prin urmare, daca aceste principie opuse nu s'aru
pot, neci una data, realizá in modu pacificu,
atunci realizarea loru ar trebuil cereata prin
sabia. Chiaru aci e inse intrebarea, ca cine
va invinge, si nu incape neci una indoiala,
ca esistintia Ungariei ar fi pericitata multu
mai tare prin una asemenea lupta, decat
prin una organisare federativa a intregei monar-
cie. Federalismulu avu intrare in Austr'a chiaru
prin impacarea austriaca-unguresca, si urmarea
acestei-a nu este neci decat una amenintare
ci, din contra, recunoscerea si asigurarea esis-
tintiei nedependinte a Ungariei. Magiarii au in-
chiaiatu, din parte-le, una impacare federativa cu
Croa'ta, si, intru adeveru, nu aci consiste una
amenintare a Ungariei, ci in impregiurarea, ca
acesta impacare nu porta caracterulu adeveratu
federalivu.

Magiarii tienu strinsu, cu superbia, la impe-
riulu Santului loru Stefanu; ei voiescu se-lu faca,
pentru eternitate, mare, infloritoru si potinte. In-
se politica, prin carea credu ca voru pota ajunge
acesta, ar fi condamnata, de siguru, chiaru si de
S. Stefanu, daca s-ar scola din morti. Magiarii,
daca voiescu sincru si in adeveru se urmeze in-
vetiaturele Stului loru Stefanu, ar trebuil se ob-
serve facia de celealte popore de totu alta po-
litica.

Politica loru de asta-di e aprobata numai
de ortodocsi constitutiunali falsi-liberali, rabulisti
si teroristi. Acestei-a se supunu in modu servilu
„energiosulu“ conte Iuliu Andrassy; ei voiescu
mai bucurosu se sustina egemonia magiara preste
intrega Austr'a, decat se se impace cu concetiatie-
nii loru negermani. Organulu vienesu furibundu
si setosu de sange alu acestor liberali falsi si
pseudo-austriaci vomeza urmatorulu strigetu can-
nibalu si de ucidere: „Detorinti a toturor spiretelor
buned'incocesi d'incolo de Leit'a trebue se fia d'anici,
din fundamentu, aparatulu reactiunariu si a stirpi
cu totulu poterile cari collucra la acela-a!“ Ei
bene, cerce adoratori germani si magiari ai prin-
cipiului centralizatoriu asiaticu, a stirpi majorita-
tea poporatiunei de d'incoc si d'incolo de Lei-
ta! Ei numera intre „spiretele cele bune“ si pre
poloni, cari au se indeplinesca acesta opera de
sange!

Numitulu diuariu vienesu anuncia in modu
triumfatoriu, ca „guvernulu ungurescu energicu si
practicu, ca totu-de-un'a, a prinsu degia de gatu
reactiunea, esoperandu unu ordinu, conformu ca-
rui-a tote trupele confinarii de pre teritoriul
comandei militarie din Petruvaradinu, au se fia
desarmate.“ Ei bine, daca acesta procedere contr'a
opusetiunei natiunali are se serbesca de mode-
lu, atunci trebuescu desarmate nu numai tote
trupele confinarii, ci si partea precumpenitoria
a armatei austriace.

Daca fanaticii domnitori germani si magiari
nu voru renunci la politica loru barbara si vio-
lenta, atunci resbelulu civilu este inevitabilu. E si-

guru, că în aceasta luptă, politică insetată de sânge va fi innadusită în sange, înse este posibilu că totu-de-una-data va perî si Austria. Înse să mai sperîm inca, că aceasta politica selbateca, carea profaneza libertatea si fatiareasc alipire către Austria, se va frange de opuseniunea pacinica astfel a poporeloru oponente, cătu si a germanilor si magiarilor in adeveru liberali si drepti.

Adunarea generală a invetitorilor germani,

tinuta în Vien'a, în dîlele de la 8 pîna la 10 iuniu a. c.

S'a scrisu degjă atâtă despre insemenetatea, meritulu si valorea adunărilor, associatiunilor si a reuniunilor, incătu astă-di, voindu a mai tractă acesta cestiune, n'am poté de cătu să recapitulăm cea ce s'a disu ieri. Nu poate exista romanu, care să nu recunoște chiamarea si să nu fia convinsu despre efectul si productul loru. Numai ele ni potu ofer mediul-locele spre a ajunge acolo, unde nu suntemu inca, dar' unde trebuie nesmintită să ajungem; numai prin ele potem deveni tari; ele sunt armele si fortaretele timpului in care traimu. Daca n'a perit romanul candu ordele barbare navaliau a supr'a lui ca locușele flamende, n'avem să multumim acăsta atâtă provedintiei, cătu intunecenlui generalu adus de acele orde si de care fiindu inse-si ele orbite si nevisandu, că va veni unu timpu, candu limb'a, datinele si prin urmare naționalitatea romanului va triușfă, nu cereau de la elu alta, decătu slavia si apoi lu lasau să traiasca in letargia. Acum ince, candu romanul să desceptatu, dar' candu totu acelea-si orde, cu atributulu de civilisate, nu-l mai amenintia cu sabia si focu, ci cu insa-si legea, in carea se dice, că este scrisa dreptatea; acum candu romanul este scosu din casele strabune si alungatul chiaru si de langa drumurile tieriei si candu, totu prin lege, i-se impune una limba strina; acum candu inse-si ordele barbare recunoscu si sunt convinse, că poporul fără sciintia va perî, si si-incorda tote poterile spre cultivarea propria cu paralisarea altoru-a; acum, bravule romane, nu te temi că vei perî? Nu, de siguru nu, daca te vei ingrijigî insu-ti de viitorul si prosperarea ta; daca vei tienă adunări, fia pre Campulu Libertății, fia la Miercurea, ori Turd'a; daca vei decide, daca te vei constitui si vei tienă decisiunile cu sanctitate, cu unu cuventu, daca vei urmă legei de asociare pre orice teren, fia materialu, fia spiritualu ori politicu, in arte si sciintie si in sustinerea si aperarea drepturilor tale.

Dupa aceste să trecemu la adunarea invetitorilor germani si să vedem ce principie au enunciata si ce resoluționi au sanctiunatu acesti 5000 barbati de specia-litate; să vedem cari sunt cestiunile de cari s'au ocupat si cum le-au rezolvit; căci, daca avem lipsa de ce-va, acăstă este de sigura instructiunea si cultur'a poporului romanu.

Trei cestiuni au fostu, de cari adunarea invetitorilor germani s'a ocupat, si anume: cestiunea despre educatiunea invetitorilor, si instructiunea religiunii si despre educatiunea femeelor.

Acesta cestiuni s'au desbatutu cu atâtă liberalism, incătu trebuie să ne mirăm că invetitorii, cari pâna acum se considerau de nesci fintie devote si sfiose, avura curagiul a pronunciă si aperă nisice principie si institutiuni, cari nu numai că n'au valoare nicaierea in tempulu de facia, dar' nice că credem că se voru poté realisă curundu. Candu noi aici provocămu consistoriele metropolitane si episcopesci, ca să se ingrigesca de scole, pre atunci invetitorii germani facu conclusiuni despre independentia scolei, voiescu a eschide inca totu siedintei.

Cu privire la cestiunea prima, adunarea generală a invetitorilor germani, considerand că invetitorii facu parte din vietă sociale si stau in strinsa legatura cu poporul, ai carui-a conducatori intelectuali ei trebuie să fie, a decisu ca pentru viitoru, seminariile să nu eschida pre invetitori din vietă sociale si să nu i isolate de la orice influența externă; mai departe a decisu a se delatură internatele orribili, cari sunt mamele multoru fără-de-legi. Acă ei au mersu intr'adeveru ce-va prè de departe; mai bine faceau, daca observau calea de mediulocu, căci desfășurate pre de una parte sunt stricatoise, pre de alta parte inse sunt una binefacere pentru candidatii seraci, cari de altminterea nice că aru poté cerca atari institute. Asemenea gresita este si conclusiunea de a emancipa scola de orice influența a basericei si prin urmare a preuitimei, căci acăstă emancipare nu se va poté realisă decătu atunci candu nu va exister nice baserica, nice preuitime, nice religiune positiva.

La desbaterea cestiunii a două, adeca a instructiunii religiunii in scolele poporale, liberalismul modernu a mersu, asi dăcundu, pâna in extremitate. S'a

decisu adeca: „Ca instructiunea religiunii să se concordia invenția ororilor laici, cari au să o propuna dupa unu manualu compusu numai dupa principiile pedagogice, care să corespunda toturor confesiunilor. Instructiunea religiunii să nu fia obligatoria, ci să se lasă in voîntă libera a parintilor de a-si instrui copiii si in acestu obiectu să nu. Până ce nu se voru poté executa aceste principie, instructiunea religiunii să se eschida cu totulu din scol.”

Nice ună d'intre cestiunile, tratate in adunarea invetitorilor germani, nu atinge cordele presintului mai multu decătu cestiunea religiunii, căci este de mare importanță, candu 5000 pedagogi aperi drepturile ratiunei. Adunarea are dreptu candu dice, că instructiunea religiunii să se acomodeze dupa calitatea naturale a spiritului copiilor si că, prin urmare, in scolele elementare să nu se propuna nimică ce copilul n'ar fi capabilu a intlege, precum sunt dogmele, cari nu se potu demonstra si nu se potu priepe. Cu tote aceste, adunarea este inconsecintă, daca voiesce a eschide instructiunea religiunii, carea este una parte intregitoria a cultivarei spiritului, si carea pedagogia nu o potu delatură sub nice una impregiurare. — Noi suntemu inca de parte de a poté adoptă asemenea principie, căci pre candu germanii voiescu a se emancipa cu totulu de baserica si preuitime, pre atunci noi ni cautămu salvarea si scutul contra manei magiarisatoria a br. E ötvös numai in baserica, carea a contribuitu in cea mai mare masura la salvarea naționalității noastre. Ei, germanii, ceru scole neconfesiunali, noi, din contră, ne serim de scolele comunali cu cari din E ötvös voiesce a ne cultivă, dupa chipulu si asemenea. Dniei sale.

Cestiunea a treia, despre educatiunea femeelor, nu s'a potu inchia; cu tote aceste, adunarea, recunoscându importantă missiunei femeii, a datu prin unele resoluționi una directiune carea nu abate nice decătu pre femeia din calea sa naturale, de la chiamarea sa ca soția, mama, femea de casa, ci o face mai aptă, mai capace pentru imprimarea chiamarei sale prin una cultivare a spiritului si a animei sale mai adunca si mai corespondietoria.

Pro noi, romanii, trebuie să ne intereseze mai multu, de una camdata, formarea invetitorilor si educatiunea femeiei: două cestiuni importante, de la a caror-a buna rezolvare si aplicare depinde viitorul nostru. Căti pedagogi buni avem noi si cum ne ingrigim de cei cari i avem? Femeia romana pota ea ore corespunde chiamarei sale? Eca două terenuri vaste, pre cari trebuie inca multu să asudăm.

Dreptu că invetitorii nostri popolari, pre langa tote neajunsese si pedecele cu cari au așa luptă, au inceputu a forma reunii, a se asociă si a se convinge, din ce in ce mai multu, de sublimitatea chiamarei loru, si n'aveam nei una cauza ca să nu sperămu cele mai imbuculatorie rezultate de la zelulu si diliginta loru; ince să nu uitămu, că instructiunea este cauza comuna, carea numai prin poteri unite va poté aduce fructele dorite. Mai vertosu ince, ar' trebui să ne preocupe educatiunea femeii romane, ca atare, căci femeia inspiră primele si totodata cele mai indeleibile sentimente de patriotism si de tote virtutile sociale si cetățenesci. Cine nu va recunoșce acă, să suntemu forte de parte de tientă? Unde să eate sunt institutele noastre de fete? Abiē s'a facutu incătu-va incepitulu. Deci să ne asociăm, să ne reunim, căci acăstă este calea cea mai sigura a progresului.

Decursul siedintei publice a membrilor soc. de lectura a alumnilor seminariali din Blasius, tinenă în 9. iuniu st. n., în sală din curtea metropolitană.

La 8 $\frac{1}{2}$ ore a. m., una deputatiune de 12 insi din membrii societății fu tramisa pentru invitarea Venerabilor superiori ai institutului si supraveghiatori ai societății, er' altă pentru invitarea Rvdssmului. Domnul Tim. Ciapariu, cari eurendu aparura in sală siedintei intre viuile urări de „să traescă”, rostită din partea membrilor si a publicului degjă adunat. Sală fu decorata cu girlande, ramuri verdi, tablouri si standarde naționale, er' pre paretele principalu stă inscriptiunea formata cu multu gustu: „Voiti si veti potă.”

Dupa invocarea spiritului santu, D. Prefectu de studie, Gedonu Blasianu, prin una cuventare bene sentita, — in carea areta progresulu societății de la infinitarea ei din an. 1863/4, compara caracterul educatiunei alumnilor seminariali din diecenulu trecutu cu alu acleilu din prezentu, areta insemenetatea si folosulu societății, — declară siedintă de deschisa.

Corul seminariale intona două strofe din „Deschepătătoare romane”, finindu cu: „Preoti cu crucea in frunte”, dupa cari alumnulu Sim. Popu, ureandu-se pre tribuna, rostesc unu pane griu a supr'a marelui romanu si benemeritul istoricu Nicolau Balcescu, mortu in Palermo ca esilat la 22. octobre an. 1851. — Dupa una scurta introducere, oratorul descrie puseniunea deplorabila a principatelor romane sub sceptru despoticu alu soiului din Fanaru; areta intreprinde-

rile si nesuntile prè-energișe ale unor juri romani spre a redescoperă pre filii ticerelor sorori din amortirea loru, intre cari regeneratori devotati romanismului locul primu lu ocupă Balcescu. Enarea vietă a acestui apostolu alu fratilor de preste Carpati cu tote suferințele, ratecirole si intreprinderile sale literare; specifica ideele cari i-au sierbitu de devisa in carieră sa patriotică si literaria si cari apară din serierile sale atâtă de insimilate pentru istoria nostra națională; areta personă cu sentiminte, aplecările si afectiunile sale pentru patria, progresu, onore si independinția națională. — A tanasiu Macelariu declamă „Romania la an. 1854” de Andrei Muresianu, cu dezeritatea recerută, apoi corul seminariale intonă „Imnul Domnului”, poemă de I. Grozescu, la finea carui-a. Sofroniu Pașcu incepe cefirea discursului: „Omul si anticitatea sa.” Autorul descrie statul primăvăru omului in care acestu-a sente impresiunea ce o exercită alte obiecte a supr'a sa.

Autorul combată ipotezele lui Davidu Strauss si Oken, cari dicu, că omul e simplul productu alu naturii. Nu concede nece derivarea omului din muimele gorila si orangut, dupa cum afirma Darwin si Vogt. Anticipitatea omului o demustea din periodulu de piatra, de bronzu si de fieru, din noroiulu fluviului Nilu, din innoiroarea statnei lui Ramze alu 2-lea, din harburile si caramidele aflate in noroiulu Nilului, din edificiile stălpate descoperite in Elveția. Ca argumentu reinfrangatoriu aduce piatră pusa in anul 1848 in Campulu Libertății. De aici areta cătă de nesigură e cronometrul basatul pre esundarea unui fluviu, etc.

Autorul si-finesce discursulu cu speranță pacientă intre geologu si teologu (?). Ioan Jugă de Salisce esecută pre flaută: „Doina din confinile Transilvaniei in tre Bucovina si Maras, finita in „brâul Moldovenescu, cu dezeritatea ce i este propria. George Ciortea declama „Geniu național” de Ios. Vulcanu, cu insuflețirea si dezeritatea coresponditoria materiei. — Urmă alu 2-lea discursu: „Deviza preotilor romani”, cettu de autorul seu Nic Popescu, in care cu unu stilu corect areta devisă preotilor romani din trecutu, aduce de exemplu patimile lui Savă Brancoveanu si preste totu suferințele preotilor romane persecutate de către principii calvini, candu acea era silita să iezeze canii de venat ai domnilor, er' protopopii romani a duce pre umeri in sinodulu loru pre superintendentele calvinu; areta sortea preotilor romane dupa unirea cu România, machrinatiunile jesuitilor si ale teologului latinu, etc. — Demetru Iancu declama poesia „Apoinus si civilisatū”, de Tăutu. Dupa care siedintă fu inchisa prin o cuventare rostita de către D. Prefectu de studie, Ged. Blasianu.

Publicul ce asistă la aceasta siedintă a costat din toti aceli benemeritati domni capitularisti, cari se interesează de inaintarea tenerei generatiuni, din intregu corpulu profesoral, din mai multi preuti, oficiali si cetățani.

Placerea publicului ce asistă la aceasta producție se manifestă in viuile aplause ce urmară dupa fiecare bucată (rola). Siedintă se fină la 11 $\frac{1}{2}$ ore a. m. cu „Mersul ostașilor romani din Basarabia”, intonat in quartetu cu vivacitatea cea mai rapitoră de către corul seminariale.

Dupa prandiu, alumnatul si-tienă maialulu in berulu preste Ternava Mare, la care participă unu număr pre frumosu de ospeti de ambe secole. Petrecerea clerului teneru fu dulce, innocinta si de unu caracteru coresponditoru acelui teneri, cari au de a premerge inaintea poporului in totu ce e bunu, cuvenintiosu, nobilu si frumosu. Se radicara toaste pentru Parintele metropolitanu, pentru super. seminariali, pentru parintele literaturei noastre T. Ciapariu, pentru acei barbati benemeritati ai basericei noastre cari, pre langa misiunea de a lucra in vînă Dnului, nu si-uita nece da obligamentele ce le au către națiune si patria.

Nu potu a nu memoră ceva, de-si pre scurta, de sprijinintă a publica a tenerei mei gimnaziiale de aici, tienuta in 13/6 a. m., la 10 ore a. m. cu „Mersul ostașilor romani din Basarabia”, intonat in quartetu cu vivacitatea cea mai rapitoră de către corul seminariale.

Unu spectator.

Cameră representantilor Ungariei.

Siedintă de la 23 iuniu.

Președinte: Paulu Somsich. Notariu: Petru Mihályi. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrului: Iul. Andrassy si b. Ios. Eötvös.

Dupa ceremonialulu indatotatu, Ignatiu Simics interpeleaza pre ministrul comunicatiuni, daca are de la unu a lungi calea ferata de la Ogulin pâna la Zeng? Se va comunică ministrului concernintă.

Colom. Gyozo pune pre biouroului camerei unu projectu de conclusu, relativ la modulu votării pentru

fitorulu presedinte alu curtei de contabilitate. Se va tări si pune in desbaterea camerei.

Se trece la ordenea dilei si se ceteșcă a treia ora și primul definitiv projectele de legi despre construirea căii ferate de Nord și despre rescumperarea punctului feru d'inte Bud'a și Pest'a. — Se trămitu camerei magnatilor.

Siedintă se închiaia la 11 ore a. m.

Bucurosu dămu locu in colonele noastre episoalei de mai la vale si provocările alaturate la dins'a, ce ni-se tramite de către D. Giorgiu Ioanovicu, deputatul dietale si secretariu de stat la minist. cultelor si instructiunii publice, recomandandu totodata osebitoi atențiuni a cetăților nostri provocarei ce se face intru interesele educatiunii adulților (vrăstnici), asemenea si statutelor (in Nr. v.) reunii centrale, pentru a ceteriorii nostri să vădă cătă importanția se dă cestiunii d'in partea celor mai înseunati barbati, cari cu tote poterile staruesc a supleni seaderile recutului. Noi, mutatis mutandis si apelându statutele reunii centrale d'in Pest'a la trebuinile si impreguiările noastre, credem, că imbrăzziarea acestei cause, tienendu-se d'ins'a mai alesu de domeniul Asociatiunii rom. p. cult. popor., este de necesitate intelectuala si va forma un'a din principaliile preocupatiuni a le prossimei adunări gener. ce se va tine la Nasaudu.

Assoc. Aradana inca are aceea-si missiune.

N'avemu să facem vorba multă despre importanta acestei cestiuni, ea este pre-invederata; nu singuru momentu ince este de ajunsu pentru a convinge si pre cei ce dora n'aru fi petrunsi de necesitatea intelectuala său pre cei ce nu voru fi meditatui inca a-supr'a educatiunii celor vrăstnici, si acestu momentu este „possibilitatea, de nu probabilitatea, de a conditiună dreptulu de alegere de la cunoștința scriptografica (cetire si scriere) a omenilor d'in poporu, cu ocasiunea schimbării actualei legi electorale“, ceea ce nesmintitul are să se intempele inca in cursulu acestei sessioni dietale; era schimbarea legii care să fie nefavoritoria poporului nostru d'in caușa urcării censului, s. a.; deci să grigim de tempurii, ca să nu ni-se imultișca retelele si neajunsese, era d'in cele esistești să impucinămu progressivu.

Stimate Dle Red!

In interesulu culturii poporului esti vogatu, să binevoiesci a primi in diurnalulu Diale aici alaturatul „Provocare“ d'impreuna cu statutele relative la infinitarea reunii pentru latirea instructiunii poporale si a culturii celor innaintati in estate, si prim acea a o dă publicăti si onoratilor ceteriori ai diurnalului „Federatiunea“.

Cu destinsa stîrta sum,

Alu Diale

Pesta, in 27 maiu 1870.

plecatu servu

Georgiu Joannoviciu.

Provocare la infinitarea reunii pentru instructiunea poporale.

Iu urmarea provocărilor emise in 30 Sept. si 22 Iov. 1868 si in 27 Febr. a. c., sa infinitatiu in Pest'a reunii pentru instructiunea poporale, era in 6. Martie si constituuitu.

Scopul acestei reunii este de o parte promovarea infinitării reunii pentru instructiunea poporale prin latirea, caror'a, la cerere, li va dă si informatiuni, de alta parte esoperarea instructiunii pentru cei innaintati in estate si pre alta cale.

Art. de lege XXXVIII d'in 1868 s'a ingrigit de instructiunea pruncilor; ince pentru cei ce au trecutu de 16 ani, cari nu s'au impartesit inca nici de elemintele scientiei, până acum pucina grige s'a datu. Necesitatea acăsa nicași nu se sente in asă mesura, precum chiaru la noi.

Cea mai mare parte a poporului e necualificat; inca si cei ce au anblatu la scola, fiindu că nu se cunoscă mai departe, vita si pucinul ce au invetiata in pruncia. Cu tote că scrisu este, cumcă „poporulu, care răse sciintia, va perf.“

Căci sciintia nu numai lumină mintea pentru preceperea drepturilor si detorintelor noastre omenesci si cetățenesci, dar' nobiliteză totu-odata si moralitatele (R.), ma pre langa diligintia si crutiare, e conditiunea principale a vietinirei oneste si a ameliorarei starei noastre materiale.

E adeveratul cumcă in cas'a representantilor s'a projectatul promovarea instructiunii adulților, si dorim, ca projectul să devina cătu mai curundu lege; ince pre langa calea oficiale desemnata prin acăsa, mai remane inca calea activitatii sociale, carea trebue să o urmarim in paralelu cu ce'alalta. In acestu modu, scopul se va ajunge mai de siguru. Nobila emulatiune, ce se va nasce

intre urmatorii celor două carări, poate servi numai spre promovarea causei.

Se află, cu dorere marturisindu, inca si in cercurile cele mai înalte omeni, cari consideră instructiunea adulților (vrăstnicilor) de o nisuntă desiră. Precum n'a invetiata Niculita, asi nu va invetiă nici Niculae — dicu d'insii. Inse, spre fericire, esperintia dovedesce contrariul. In Germania, Anglia, Franța si Italia trece preste sute de mii numerulu acelor adulți, barbati si femei, cari si-suplinesc acum, — si inca cu succesu, — negrignintia d'in tineret; unii invetiția a ceteri, serie si calculă, er' altii si-immultiesc cunoșintele cu alte sciințe folositore.

Astfelui, ca să ne provocăm numai la o tiéra, in Franța, in 32.000 cursuri de adulți (Cours d'adultes), cari sunt infinitate singuru numai prin oficiolatele educatiunii publice in a. 1867, 829.555 persone adulte au luat parte la instructiune, si d'inte acestea, respective 357.400 ascultatori, cari său n'au avut chiar' nici o cunoscătare, său forte pucina, 27,214 au invetiata numai a ceteri, 58.377 a ceteri si scrie, er' 248.435 a ceteri, scrie si calculă. Ceia-l-alti său si-au perfectionat, său si-au immultat cunoșintele.

Afara de acestea, in Franța au mai fostu aproape la 900 de cursuri, numite „cursuri libere“ (Cours libres), infinitate prin societăți (reuniuni).

Apoi ceea ce in alta tiéra e posibile, pentru ce să nu sia posibile la noi? Ori dora poporului nostru mai pucina capacitate are pentru invetiatura, decătu poporului d'in veri-care alta tiéra?

Acăstă o nega resolutu toti, cei ce cunoseu poporale occidentale.

Poporul d'in tiéra nostra chiaru atât si de intelectu si capabile pentru cultura, precum veri-care altulu.

Si, precum poporul d'in occidentu li se poate da de precepitu, cumcă: nu e rusine a invetiă si mai tardin, ci a nu voii a invetiă: — asemenea se poate capăta si popornul nostru.

Au dora invetiatorii nostri să fie mai pucinu zelosi, au mai pucinu petrunsi de sublim'a chiamare a instructiunii, decătu collegii loru d'in Europa occidentală?

Acăstă—fara vatemare — nu se poate presupune de spre d'insii.

Si ne luăm voi'a a crede, cumcă partea cea mai cultă si mai ayuta a națiunei, intielegindu ponderositatea chiamarei, se va grabi a promové măretiulu scopu, care prin oferte, care prin insufletire, care prin alte midilöce spiretuali.

Pre unde se află omeni necultivati — si unde nu sunt de acesti-a? — este si terenu pentru activitate; si unde este omu cultu, fia acel'a barbatu său femea, acolo nu lipsesc nici cine să inveti. E dreptu, cumcă in rondu primu sunt chiamati invetiatorii ordinari, ca in orele de sera — cu deosebire iern'a — să inveti si pre cei adulți; ince instructiunea este una chiamare atât de nobile, incătu nimenui nu i aduce rusine, nici chiaru celui mai avutu si nici celui mai mare domnun. (Idea magiara. Red.)

Ma li face onore si celor mai de frunte. In Anglia si America nu li e rusine a portă oficiulu de invetiatoriu nici celor mai de frunte si mai renumiti barbati in statu, de au fostu chiaru si ministri.

La lucru dar, domnilor si domnelor, pre acestu nou terenu de activitate!

Să nu lasăm in nesciintia pre conceitatianii si confratii nostrii adulți (erescuti in nesciintia), să nu-i lasăm fără cunoșintele cele mai necesarie. Daca nu ne voru indemnă la acăstă nici iubirea de a-propelui, nici fericea si onorea patriei, să ne indemnă celu pucinu interesulu nostru propriu.

Prin latirea sciintiei se înaltă moralitatea si se impucină crimele contră sigurătății de persoană si avere. Se nu acceptămu, in neactivitate, pâna candu sub actiunea novei legi (de instructiune!?) R. va trece totu omulu prin scola; căci, dorere, acăstă va fi tardiv, er' noi n'avem timpu de perduțu. Existintă statului*) si susținerea noastră sunt in legatura cu progresul nostru spiritual si materiale. La lucru dar, patriotilor si patriotelor!

Să infinităm mai înainte de tote reunii pentru instructiunea poporale in tote orasiele si in tote comunele. Să contribuim si să adunăm pucinii denari, cari aru fi de trebuinta, să intemeljăm instructiunea adulților să fie in forma de disertatiune despre unu obiectu său altul de interesu comunu.

Statutele primite de reunii centrale (le vomu publică in Nr. vii. Red.) se potu luă de cinoxura; firesc se potu straformă dupa referintile locale.

De altmintrea, subsemnată reunii centrale si va

tienă de detorintia placuta a dă celor d'in provintia informațiunile cerute.

Ma cu acăstă ocazie se să roga de reuniunile infinitate pentru instructiunea poporale său cari se vor infinita de aci nainte, să bine voiesca a se pune in legatura cu ea centrală, adresandu epistolele la „Presidiul reuniunii centrale pentru instructiunea poporale“, in palatiul academiei (ung.)*

Domnilor! Multe sunt negrignintele, si multe avem de facut. Inse cu cătu sunt mai multe negrignintele, să cu cătu avem de facut, cu atât trebuc să ne apucămu mai rapede si mai cu mare zelul de lucru. Si daca zelul se va impreuna cu constantia, rezultatul pre cătu va fi de imbucuratoriu, pre atâtă va fi si sigur.

Pesta, in 3 maiu 1870. Comitetul reuniunii centrale pentru instructiunea poporale.

Stefanu Türr,

m. pr. presedinte.

Ladislau Dapsi,

m. p. notariu.

Clusiu, 25. maiu 1870.

Dle Redactoru!

Inainte de astă eu vr'o patru său cinci ani, trăsesem la „Sionul romanescu“ o corespondință, in carea tractasem despre negligerea propunerei limbii si religiunii romane in gimnasiu rom. cat. d'in Clusiu.

Dupa multă asteptare inzedaru, am purcesu din punctul de vedere naționalu, am scrisu ca romanu cu anima de romanu, avendu scopul a impință pre respectivulu la propunerea studielor mentiunate.

La astă corespondință, respectivulu, pre alu carui sufletu se apăsa pe catulu său junimea romana studiosa nu mai posiedea nici cele mai primitive principie ortografice, si-a colindatul ore-cum vr'o două scule, inclinat spre mestri'a de a fi folositi de scule si chiaru la scopuri marșiale, si cu subsemnatul unui-a, prin una alta corespondintia totu in acelu diuariu, incercă a me deminti, băchiarul a me si vatemă prin nesecă espressiuni grozolane.

Atunci voindu a replică, tramisei corespondintia mea, illustrata cu tote datele recerute spre a adeveri cele dîse in corespondintia prima. Inse, nu sciu d'in ce motive, Dlu redactoru alu „Sionul romanescu“ a aflatu cu cale a lasă lucrul intr'atâta si a nu-mi publică corespondintia in carea arestatemu tota goletatea respectivilor. Destul, că eu remasei oferitul, si nu mi fui iertat, mie, celui nevinovatul, a me rectifică.

In „Gazeta Tr.“ d'in lun'a lui ianuarie, a. c., Nr. 6, vine unu corespondint subscrisu cu V., si, vorbindu despre vacanța protopopiatului d'in Clusiu, lauda mereitele unui aspirante la mentiunatul protopopiatu, si nu sciu inca ce.

In pretiuitul DTale diuariu, Nr. 42, vine éra-si unu corespondint, subscrisu Alesandru Popu, maniosu pre corespondintia d'in „Gazeta“, si, aducundu-o acăstă in legatura cu cea d'in „Sionu“, respective inchipuindu-si că autorii acelor două corespondintie aru fi identici, — cugetandu dara că eu am scrisu si cea d'in „Gazeta“, — dupa ce dîce că „Sionul“ m'a inferatu in frunte de elevetori si marsiavu lingusitoriu, trage cum-va la indoiala si onorea mea, provocandu-me pre onore, — daca mai am onore cătu de putină, — să-i respundu.

Dupa nume nu s'ar' poate sci, cine e dinsulu; căci te asigur, Dle redactoru, că Alesandru Popu ca omu inteleghintă nu existe in Clusiu, si asiè dinsulu a inselatul si redactiunea si publiculu. Dupa ce i-am arestatu acuma, că nu de la mine a aternatua ca in „Sionu“ să me fiu potutu rectifică; dupa ce i spunu că, chiaru daca corespondintia mea d'in „Sionu“ n'ar' fi fostu băsata, acolo nu lingusiesc ei, d'in contra, atacu, prin urmare nici atunci n'asi fi fostu lingusitoriu, dar' nu sum nici elevetoriu, precum am arestatu; spunendu-i mai incolo solemnă, că corespondintia d'in „Gazeta“ nu io o-am scrisu; me rogu, Dle redactoru, se mi ierti căte-va cuvinte cătu dinsulu.

Dle corespondint! Nu trage la indoiala onorea nimeni pre curundu, căci onorea e unu lucru sacru. Daca voi esci să conviniți si să areti adeverul, folosesc argumente. Omulu cultu vorbesce la lucru, nu la persona

Omulu, care in ori-ce impregiurare neinsemnată, pentru ori-ce lucruri bagatele, arunca cu tina in onorea altui-a si nu i-o pretiuesce ca unu sacramentu de care nu te poti atinge cu mane profane, acelu-a, Dle corespondint, nu pretiuesce onorea altui-a si nu i-o pretiuesce nici a sa; celu ce nu-si pretiuesce onorea, acelu-a nu si-o crută, prin urmare a-rare ori o are. Vedi, Dle coresp., DTa n'ai altă decătu muierea, pruncii, putină pre

*) Cătu pentru staturile poliglote si formate prin cuceriri brute, trebuie să scimă bine disting: cultură trebue să fie națională precum și statul. Acăstă se vede in Franța, Italia, Anglia, etc., dar' nu la noi, unde, d. es. cultură națională a romanului este impeditată in diferite moduri si Transilvania pusa sub asediu. Cultură este in cea mai strinsă legatura cu politică.

Red. „Fed.“

*) Aici Asociatiunile noastre pentru cultură poporului roman sunt a se lăua in consideratiune precum si, mai verosu, Societatea academică d'in Bucuresci cari, speram, inca si-vor face detorintia in acăsta privind. Noi numai cu aceste-a potem să corespondem.

Red. „Fed.“

paratiune scientifică, cu carea ti-cauti panea de tote dilele, și onorea. Astă d'in urma e cea mai scumpă și e basă celorlalte. Bine ti-ar'paré daca cineva ti-ar'trage onorea la indoieala? și, plane, pre calea publicității? Daca eugeti, că eu n'amorore, areta-me la lume cu date, căci eu nu me indignediu mai tare decât candu unu siarlatanu trece de omu de omenia; era daca am onore, atunci nu mi-o trage la indoieala numai asié d'in serinu.

In urma trebuie să-ti spunu, Dle coresp. că me dore, că mi-tragi la indoieala onorea, dar' te asigurediu, că nu tien mania. Ferescă Domnului să voiesc eu a tienă mania chiar pre DTa; numai ună te rogu: asiu voi să nu mai avem de a face amendoi și să nu mi mai atingi onorea; eu sperediu acăstă, căci credu, că și pâna acum ti-a parut reu. Te asigurediu despre buna vointă mea.*)

V. Ranta, m. p.

Clusiu, 7. iuniu 1870.

Dle Redactoru!

Fiindu că primii tardu Nr. 47 alu „Fed.“, in care mi-se impune ca, in terminu de 10 dîle, să me justificu cu privire la corespondintă mea aparuta in Nr. 42, me grabescu a face destulu incătu-va detorintei mele.

Spect. D. Georgie Krajnik me numesce falsu corespondinte, etc. Eu respectezu aduncele Dsale betranie si asié nu voiesc a reflectă la corespondintă Dsă. Daca ar' fi esitu la lumina corespondintele V., m'aslu fi justificat d'in tote poterile. Si pâna atunci, fiindu că nu am abusat de publicitate, rogu pre on. redactiune, ca să-mi pastreze manuscrisulu. Deci pentru justificarea mea, pâna ce Dlu corespondinte V. va fi la lumina, te rogu, Dle redactoru, a dă locu acestoru forte scurte orduri in pretiuitulu DTale diuariu.**)

Alesandru Popu, m. p.
cetătanu in Clusiu.

VARIETATI.

** (Societatea academică rom.) a intrat in relatiuni cu unele d'in cele mai celebre academie din Europă, cu cea din Petropolea (Petersburg), din Dani'a, Ispania. — (Inf. buc.)

** (Artistul Mateiu Millo) plecandu de la Brasovu, a trecutu prin Fagarasiu, unde nu s'a oprit, si a ajunsu in 5/17 iuniu la Sabiu, unde va dă mai multe representatiuni; de aici se va indreptă spre Clusiu.

** (Date despre perderile de la Boiu-Mare prin esundarea de la 13 maiu.) Preutul ref. de acolo, Nagy Mozes, impartesecă să a u in necatu 165 suflete, d'intre cari 19 sunt magiari, 144 romani si 2 israeliti; sau aflatu in se numai 130 cadavre pâna acum. Sau nimicu 64 case si cele-lalte parte mare se ruinara ajungandu ap'a pâna la coperisul; apoi 77 edificie economice. Se innecara 6 bui, 38 vase, 6 cai, 70 manzi, si vitiei, capre, oi, porci 108; d'in cereale mană ap'a 12,567 mertie de Ardélu; afara de alte instrumente si mobilie, daună e in pretiu de 62,601 fl. 25 cr. Sermanii locutori remasi accepta cu mare incordare, ca să li se transmită ajutoriu de la indurarea crestinesca. Majest. Sa imperatulu a tramsu 2000 fl. pentru acestei nenorociti. (Gaz. Tr.)

Sciri electrice.

Parisu, 21. iun. „Monitoriulu“ publica una scrisore a cardinalului Antonelli, carea este adresata nuntiului Chigi. In acăsta scrisore pap'a multumesc clerului francesu pentru multele adrese ce springescu infallibilitatea.

Carloviți, 21. iun. Astă-dì se continuă desbaterile asupr'a ordinei de alegere si se deliberara paragrafi despre facultatea si modulu de alegere pâna la §. 19. Paragrafii 16, 17 si 18 se tramisera comitetului pentru a-i redactă a dou'a ora.

Vienă, 21. iun. Unu telegramu d'in Pra-

*) D'in lips'a spatiului, n'am potutu dă locu pâna acum acestei reclamări.

Red.

**) Dlu V. Ranta, — pre care, cum se vede, Dlu Alesandru Popu l'a confundat cu anoniul V., corespondintele „Gazetei“, — ni marturisesc in Nru presentu, că nu Ds'a este autorulu acelei corespondintie d'in „Gazeta.“ Dar', afara de acăstă, Dlu Alesandru Popu ar' pot se să scia, că publicul nu se intereseza de n'umele corespondintelui „Gazetei“, ci de a deveni; deci Dsa are să se justifice fara privire la V., cu atât mai vertosu, că in demintirea Dsă sunt atacate si alte persone. Prolungim terminulu de justificare inca in diece dile de la aparatiunea Nru presentu. Daca Dlu A. P. nu se va justifica să nu-si va revoca assertiunile Dsă aparute in Nru 42 alu „Fed.“, in acestu terminu, redactiunea va fi libera de a face ce a ce a disu in Nr. 47.

R ed.

g'a alu „Pressei“ dice, că Arbes, redactorulu diuariului „Narodni Listy“, este arestatu d'in caușa unei notitie, carea provoca (pote consulta) inarmarea cu pusei cu acu.

Vienă, 22. iun. Foile de astă-di dîeu, că scirea despre completarea cabinetului Potocki nu e nefundata; cu Stremayr consil. aulicu se negoțează degă pentru primirea portofoliului de instructiune.

Parisu, 22. iun. Imperatulu primi ieri pre ducele Grammont si i gratulă pentru vorbirea ce a tienutu in camera. — Consululu elvetian mulțiumi lui Grammont pentru simpatia ce a arestatu-a prin cuventarea sa facia cu Elveția. — Brennier facă una interpellatiune relativa la pacătul ce s'a incheiatu de curundu intre Francia si Ispania; Ollivier declară, că nice una judecata nu se indeplinesce fără intrevenirea autoritatilor franceze, si că fără garantia nu s'a legatu nice unu feliu de tractat; după acăstă, senatulu trece la ordinea dîlei.

Carloviți, 22 iuniu. In siedintă de astă-di s'a inchiaiatu desbaterea asupr'a regulamentului de alegere; s'a alesu unu comitetu de trei insi, Suboticiu, Mileticiu si Politu, pentru ca să compuna representatiunea cfratra Maiest. Sa in-

privintă organisația congresului si a regula-mentului de alegere.

Madrid, 21. iuniu. Propunerea lui Castelar relativa la delaturarea sclaviei fu respinsa cu 78 contra 48 voturi. Navaro dice, că Montpensier nu este Bourbonu, Madaz inse afirma si sustine contrariul. Propunerea lui Martos, relativa la amânarea siedintelor cortesului pâna in 31. oct., s'a primitu cu 91 contra 41 voturi.

Oravita, 22. iun. Alegerea de deputatu s'a intemplatu astă-di, inainte de media-di, cu concursulu unei părți insemnată de alegatori romani. Alegatorii presenti, preste două mii, prochiamara unanim de deputatu pre Bela Szende, consiliariu in ministeriulu pentru aperarea tierei.

Bursa de Viena de la 24. iuniu. 1870.

5% metalli.	60.05	Londra	119.75
Imprum. nat.	68.60	Argintu	117.90
Sorti d'in 1860	98.90	Galbenu	5.72 ^{1/2}
Act. de banca	721	Napoleond'or	9.55 ^{1/2}
Act. inst. cred.	257.50		

Proprietari si editoriu ALEANDRU ROMANU
Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.

SENSATIUNE !

Patenta americana.

Cine n'ar dor si aiba dînsi frumosi si sanatosi?

Acesta ince nu se poto ajunge decat numai prin **periile de dinti electrice de cauciuc (fără de peri)**. Perilele aceste mai noue recunoscute si lăudate prin mii si mii de scrisori sunt fabricate cu totinu d'in cauciuc si tiepsiile inca in locu de peri sunt de cauciuc, care intra chiar si într-o dinti mai angusta deschisă la dintiliori si depeste totă alipătură străcăcioase dintilior. Caciucul are putere electrică, care prin frecare de dinti se pun în lucru si este modur prin frecare, dintii nu numai se curătesc si totodată se spălesc si se padiesc de molipsi. Perilele aceste, conform parerilor medicale, se se întrebuintă de la pruncii inca d'in cele mai crude tenetă pentru ca se fie feriti de dori si dinti. A fara de fatoșele aceste, perilele de cauciuc sunt si forte durabile, potendu-se întrebuită ca o unu anu intregu. Pretiul ușor a face numai 90 cr.

Pentru 1 florinu unu aparatul cu aburi

spre desinfectuarea aerului molipsit.

Caldareas acăstă nou aparatu se implu cu profumul desmolipsitoru si se incaldește prin o lampă de spiritu, desvoltându-se aci aburi, prin acăstă chilă, se cată de spătios, se curătesc in cate-pe minute de aerul neplăcutu sătucios. E de trebuită neesperată pentru ospătale, scoli, oficine, laboratoare, locuințe, si sală. Masină de de la unu si de la unu astfel de apăzitor. Pretiul 1 fl. era butuia de profumul desmolipsitoru d'impreuna cu spătiorul trebuințos se vinde cu 50 cr. (Ajuje de cinci dieci de ori).

Spre aperarea personel

si securitatea proprietății (aversii)

e de neaperata trebuită o armă bună, de acăste sunt **repolzerele** după sistemul lui Lefacheux ameliorate si prevedute cu incajutoru de securitate, avându misare duplice si tiepsiile ghiante, cu unu încarcător asupra carei interacăndu-se odată, se pot face într-unu minută 6 decarcări (puscături). E armă cea mai perfectă.

1 revolveru de 7 milimetri 18 fl. 100 patronu (încarcător) 3 fl. 50 cr.

1 " 9 " 15 " 4 " 50 "

1 " 12 " 17 " 4 " 50 "

Triumful Selintiel!

Unul d'inte cei mai renomati chimici ai noștri au deschisoriu in fine mediuocină, care in cursu de mai multe decenii indesioru învernu de cele mai mari capacăti de terapeutic cosmetice (rumenită). **Preserativul de respirație** (Athem-preservativ) face a dispărătătă resurărea grea miroșitoră, provin aceea din dorere de dinti sau altă boală, si face de prisori ori ce apă de gura; conservându sanctose gingiile, interesează totodată si dinti. Mai alesu se pota recomanda fumatorilor, pe care ii miroșulu celor grei alăturiu lu schimbăndu intr-o aroma placută, si recoratoră; si chiară ca articolu de toaletă inca si de mare folosu; spelandu gura numai o dată, demintea, ramane totă dinu odore (salatină) cea placută. — Pretiul 1 sticla d'impreuna cu instrucțiunea face 90 cr.

Mantelle de piele

de materia impenetrabilă si nedestructibilă, fără de cusutura, fabricat anglezesc. Se pota portă si pe timpul serină, hindea pre dosu semenei colui mai elegant vestimentu. Pretiul după marime 10 fl. 50 cr., 11.50, 12.50, 13.50.

Harthie, Bilete de Visita, Sigille

si alte unelte de scrisu

Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatorie:

Devis'a casei: „Marfa estina inca pota fi buna.“

Tece (mapa) de scrisu mici, octavu-formatu, fără de requisito, cu incajutoru (brocas) 1 fl. 20 cr. 1.50, 1.80. Acele-si d'impreuna cu requisito 2 fl. 2. 50, lucrare in luxu statu de la intantă cătu si din afară 3 fl. 50 cr., 4 fl., 4.50; mare quartu-formatu fără de requisito 1 fl. 80 cr., 2.50 era cu requisito deplin înzestrare, 3 fl. 3.50, 4 fl. Acele-si lucrare cu luxu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5.50.

Marce de sigilat epistole cari pentru indemnare, este înzestrare si lipirea sigură sunt a se prefera obiectelor si cerii rosie, cea mai fină calitate, si cu firme, insemne, nume ori monograme, pretiul a 500 buc. 1 fl. 20 cr. era 1000 buc. 1 fl. 60 cr.

Papeterie una insemnătoare (envelopă) frumos lucrată, plina cu felicită de luxu si cuverte, pretiul 1 buc. 25, 35, 50, 80 cr. si 1 fl.

Instrumente pentru desenmu 1 buc. 80 cr., 1 fl. 1.20, 1.50, — 1 buc. completa 1 fl. 80 cr., 2.50, 3 fl. — 1 pensa de desenmu 30 cr. 1 Cizincu, micu 30 cr. mare 40 cr.

Globuri 50, 80 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl. 3.

Cuthiora cu tusiu plina cu cele mai fine colori de miere, 1 buc. 30, 50, 60 cr., 1 fl., 1.50, 2 fl.

Cartecelle de notitie fine 10, 15, 20 cr., logate in piele 25, 35, 50 cr.

Cera de sigilatu pre-fină, binemiroșitoria. 1 buc. rosie 8, 10 cr., suprafina in turite colori 1 buc., 10 cr.

Pulvere de negrua nou inventata mestecata numai cu apa produce esenție negramentă locutori, 1 cuthiora 20 cr.

Modeluri pentru deprinderi in scriptura ordinaria si caligrafia, pentru invatatorii si scolari, 1 fasciclu, formatul micu cu 12 exemplare, scriptură varia, 10 cr., — 1 fasc. formatul mare cu 30 de exempl. pompoane, de script. calig. 85 cr. Modeluri pontică in invata curendu desenmului, metoda este mai nou, pentru incepatorii si diletanți, alegrandu după placu costa 1 flac., 10, 15, 25 cr.

Completa scoala de desenmu din 6 fascicole, edate de una renomitu maestru de desenmului, incepandu de la primele liniiaminte (trasaturi) in gradatini sistematici pana la cea mai lunată perfecție a desenmului. A se recomanda mai multe tinerime carea se perfecționeaza in acesta arte. Toate 6 fascicole costă numai 1 fl. 20 cr.

(6-3-14)

In monarchia austriaca acesti articoli se asta de vendiare numai in depusotoriul subsemnatului

A. FRIEDMANN in Vienna, Praterstrasse Nr. 26.